

Ieteikumi domes lēmuma par aizņēmuma ņemšanu izstrādei

Domes lēmumā norādāmā informācija ¹	Komentārs
Aizņēmuma mērķis	<p>Aizņēmuma mērķis ir projekta nosaukums, tas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sakrīt ar: <ul style="list-style-type: none"> - pašvaldības attīstības plānošanas dokumentā norādīto; - iepirkuma dokumentā norādīto; - aizņēmuma pieprasījuma ekonomiskajā pamatojumā norādīto; - Eiropas savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētam (turpmāk – ES), Atvēršanas fonda (turpmāk – AF) un emisiju kvotu izsoļu ieņēmumu instrumentu (EKII, Modernizācijas fonds) projektiem (turpmāk – EKII), projekta nosaukumam jāsakrīt ar to, kas norādīts noslēgtajā līgumā vai lēmumā ar atbildīgo iestādi vai sadarbības iestādi par projekta īstenošanu. ✓ Atbilst gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajam aizņēmuma mērķim, kas tiek norādīts domes lēmumā: <ul style="list-style-type: none"> - preambulā norāda gadskārtējā valsts budžeta likuma panta daļu, punktu uz kura pamatojoties pieprasa aizņēmumu; <i>Piemērs: Pamatojoties uz likuma “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” 38.panta pirmās daļas 1.punktu, ...</i> - pie projekta nosaukuma norāda aizņēmuma mērķi. <i>Piemērs: ERAF projekta “Projekta nosaukums” īstenošana, 2025.gada prioritārā investīciju projekta “Projekta nosaukums” īstenošana, utt.</i> ✓ Ja tomēr projekta nosaukums domes lēmumā par aizņēmuma ņemšanu atšķiras no pārējos dokumentos minētā projekta nosaukuma (<i>piemēram, iepirkuma dokumentācijā un/vai noslēgtā līgumā norādīto projekta nosaukumu</i>), tas <u>jāskaidro</u> aizņēmuma pieprasījuma ekonomiskajā pamatojumā pie citas informācijas.
Aizņēmuma apmērs	<p>Aizņēmuma apmērs EUR:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prognozētais apmērs, ja domes lēmums tiek pieņemts pirms zināmas projekta visas faktiskās izmaksas. <i>Piemērs: ņemt aizņēmumu līdz ..... EUR</i> Šajā gadījumā precīzs aizņēmuma apmērs, nepārsniedzot domes lēmumā minēto aizņēmuma apmēru, tiek norādīts aizņēmuma pieprasījuma ekonomiskajā pamatojumā. ✓ Faktiskais apmērs, ja domes lēmums tiek pieņemts, kad zināmas projekta faktiskās izmaksas. <p>Ievēro! Aizņēmuma apmērs²:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ES un EKII projektiem – nepārsniedzot projekta attiecināmo izmaksu kopsummu.

¹ MK 10.12.2019. noteikumu Nr.590 “Noteikumi par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem” 5.2.punkts <https://likumi.lv/ta/id/311320/noteikumi-par-pasvaldibu-aiznemumiem-un-galvojumiem>

² Likuma “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” 38.panta pirmās daļas 1., 2., 3.punkts. <https://likumi.lv/ta/id/357450-par-valsts-budzetu-2025-gadam-un-budzeta-ietvaru-2025-2026-un-2027-gadam>

Ieteikumi domes lēmuma par aizņēmuma ņemšanu izstrādei

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ AF projektiem – kas ne vairāk kā par 10 procentiem pārsniedz projekta AF finansējuma kopsummu, un PVN izmaksām.
Aizdevējs	<p>Valsts kase vai kredītiestāde. <i>Ievēro!</i></p> <p>Ja pašvaldība izvēlas aizņēmumu no kredītiestādes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pašvaldībām ir tiesības ņemt aizņēmumu kredītiestādē tikai ar finanšu ministra atļauju, ja aizdevuma nosacījumi kredītiestādē ir izdevīgāki nekā no valsts budžeta izsniedzamo aizdevumu nosacījumi; ✓ lai šādu atļauju saņemtu, pašvaldībai pēc pozitīva Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes lēmuma saņemšanas, FM ir jāiesniedz finanšu ministram adresēts iesniegums, pievienojot aizdevuma līguma projektu. <p>Pašvaldību aizņēmumu limits un aizņēmumu mērķi ir attiecināmi uz jebkuru pašvaldības aizņēmumu, neatkarīgi no aizdevēja.</p>
Aizņēmuma izņemšana	<p>Norāda, kurā laika periodā aizņēmums tiks izņemts.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kārtējā gadā. <i>Piemērs: ņemt aizņēmumu 2025.gadā 100 000 EUR apmērā ...</i> ✓ Vidējā termiņā, nepārsniedzot 3 gadus, ievērojot gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto: <i>Piemērs: ņemt aizņēmumu 100 000 EUR apmērā ar izņemšanu vidējā termiņā.</i> <i>Piemērs: Aizņēmumu izņemt 2025. un 2026.gadā.</i> <p>Aizņēmuma izņemšanas sadalījumu pa gadiem vidējā termiņā norāda aizņēmuma pieprasījuma ekonomiskajā pamatojumā tabulā “Projekta faktisko izmaksu (pēc iepirkuma procedūras vai līguma noslēgšanas) finansēšanas avoti” 5.kolonnā.</p>
Aizņēmuma atmaksas termiņš, tajā skaitā atliktais pamatsummas maksājums	<p>Maksimālais aizņēmuma atmaksas termiņš (no aizdevuma līguma noslēgšanas dienas):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 30 gadi; ✓ transporta iegādei - 7 gadi; ✓ projekta dokumentācijas izstrādei - 5 gadi;³ ✓ budžeta un finanšu vadībai - 3 gadi;⁴ ✓ iekārtu iegādei - nepārsniedz iekārtas lietderīgās izmantošanas termiņu (amortizācijas laiku).⁵ <p>Maksimālais aizņēmuma atliktais pamatsummas maksājuma termiņš (no aizdevuma līguma noslēgšanas dienas):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 3 gadi kopējā aizdevuma atmaksas termiņa ietvaros.⁶ <p>Nosakot aizdevuma atmaksas un atliktā pamatsummas maksājuma termiņu, izvērtē:</p>

³ MK 21.12.2021. noteikumu Nr.888 “Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā valsts aizdevumu pieprasījumus, un valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtība” 10., 11., 12. punkts <https://likumi.lv/ta/id/328736-kartiba-kada-ministrijas-un-citas-centralas-valsts-iestades-iekļauj-gadskarteja-valsts-budzeta-likumprojekta-valsts-aizdevumu-pieprasijumus-un-valsts-aizdevumu-izsniegšanas-un-apkalposanas-kartiba>

⁴ Likuma “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” 38.panta pirmās daļas 12.punkts. <https://likumi.lv/ta/id/357450-par-valsts-budzetu-2025-gadam-un-budzeta-ietvaru-2025-2026-un-2027-gadam>

⁵ MK 21.12.2021. noteikumu Nr.888 “Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā valsts aizdevumu pieprasījumus, un valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtība” 13.punkts. <https://likumi.lv/ta/id/328736-kartiba-kada-ministrijas-un-citas-centralas-valsts-iestades-iekļauj-gadskarteja-valsts-budzeta-likumprojekta-valsts-aizdevumu-pieprasijumus-un-valsts-aizdevumu-izsniegšanas-un-apkalposanas-kartiba>

⁶ Turpat, 14.punkts

Ieteikumi domes lēmuma par aizņēmuma ņemšanu izstrādei

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pašvaldības finanšu situāciju, tajā skaitā uzņemto un plānoto saistību kopējo apmēru un to apmēru (atmaksājamās summas) kārtējā gadā un turpmākajos gados līdz atmaksas perioda beigām. ✓ Atmaksas termiņa ekonomisko pamatojumu un samērīgumu pret aizņēmuma apmēru un aizņēmuma mērķi. ✓ Projekta īstenošanas termiņu (<i>piemēram, pamatsummas atmaksu uzsāk tikai pēc projekta īstenošanas pabeigšanas un pēc visa piešķirtā aizņēmuma izņemšanas</i>). <p>Redakcija galvotā aizņēmuma atmaksas un atliktā pamatsummas maksājuma termiņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nosaka konkrētus termiņus. <i>Piemērs: ņemt aizņēmumu ... uz 10 gadiem ar atlikto pamatsummas maksājumu līdz 2025.gada martam.</i> <i>Piemērs: ņemt aizņēmumu ... uz 15 gadiem ar atlikto pamatsummas maksājumu uz 2 gadiem.</i> ✓ Nav nepieciešams dublēt termiņus: <i>Piemērs: ņemt aizņēmumu ... uz 10 gadiem, t.i. līdz 2033.gada martam, vai ņemt aizņēmumu ... ar atlikto pamatsummas maksājumu uz 2 gadiem. Pamatsummas atmaksu sākt no 2025.gada marta.</i> <p>Ievēro! Ja aizņēmums tiek izmantots ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēta projektu vai valsts budžeta dotācijas priekšfinansēšanai, pašvaldībai 5 darbdienu laikā pēc attiecīgā finansējuma saņemšanas ir jāatmaksā aizdevuma daļu saņemtā priekšfinansējuma apmērā.⁷</p>
<p style="text-align: center;">Aizņēmuma atmaksas garantijas</p>	<p>Aizņēmumu atmaksa tiek garantēta ar pašvaldības budžetu.</p> <p>Informācijai: Ja pašvaldība nenodrošina valsts aizdevumu līgumos noteikto saistību savlaicīgu izpildi, vai nenodrošina valsts aizdevuma izmantošanu atbilstoši aizdevuma līgumā noteiktajam mērķim Valsts kasei ir tiesības no pašvaldības IIN ieņēmumiem vai no PFIF dotācijas ieturēt šo summu.⁸</p>

Domes lēmumā papildus iekļaujamā informācija (ja nepieciešams)

<p style="text-align: center;">Par pašvaldības budžeta līdzfinansējumu</p>	<p>Ja pašvaldība paredz līdzfinansēt projektu no budžeta līdzekļiem (tajā skaitā gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktais līdzfinansējuma apmērs), domei nepieciešams lemt par šī finansējuma nodrošināšanu. (<i>Domes lēmuma ieteikuma paraugu skatīt 4.lpp</i>) <i>Piemērs: paredzēt pašvaldības 2025.gada budžetā nepieciešamo līdzfinansējumu līdz ... EUR (.....euro) apmēram, veicot attiecīgus grozījumus 2025.gada pašvaldības budžetā*</i></p>
---	---

⁷ MK 21.12.2021. noteikumu Nr.888 "Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj gadskārtējā valsts budžeta likumprojektā valsts aizdevumu pieprasījumus, un valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtība" 16.punkts. <https://likumi.lv/ta/id/328736-kartiba-kada-ministrijas-un-citas-centralas-valsts-iestades-iekļauj-gadskarteja-valsts-budzeta-likumprojekta-valsts-aizdevumu-pieprasījumus-un-valsts-aizdevumu-izsniegšanas-un-apkalpošanas-kartiba>

⁸ Likuma par budžetu un finanšu vadību 45.panta trešā daļa. <https://likumi.lv/ta/id/58057-likums-par-budzetu-un-finansu-vadibu>

Ieteikumi domes lēmuma par aizņēmuma ņemšanu izstrādei

	<p style="text-align: center;"><i>Piemērs: paredzēt pašvaldības 2026.gada budžetā nepieciešamo līdzfinansējumu līdz ... EUR (.....euro) apmēram**</i></p> <p><i>*Ja 2025.gada finansējums ir paredzēts pašvaldības 2025.gada budžetā, tad domes lēmumā iekļauj sadaļu tikai par 2026.gadu.</i></p> <p><i>**Ja projekta īstenošana tiks pabeigta 2025.gadā, tad domes lēmumā neiekļauj informāciju par 2026.gadu.</i></p> <p><i>Ja projekta īstenošana paredzēta arī 2027.gadā, tad domes lēmumā iekļauj informāciju arī par 2027.gadu budžetā nepieciešamā līdzfinansējuma paredzēšanu.</i></p> <p><i>Ievēro!</i> Pašvaldība nevar uzņemties saistības bez finansiāla seguma. Pašvaldības domes lēmumā, ar kuru pašvaldība uzņemas ilgtermiņa saistības, paredzami arī šādu saistību izpildes finansējuma avoti.⁹</p>
<p style="text-align: center;">Par prioritārā projekta atbilstību pašvaldības attīstības programmai</p>	<p>2025.gada prioritārajiem investīciju projektiem nepieciešams domes lēmums par projekta atbilstību pašvaldības attīstības programmai un lietderīgu investīciju īstenošanu pašvaldības autonomās funkcijas nodrošināšanai.¹⁰ (<i>Skatīt ieteikumu domes lēmuma paraugā 4.lpp.</i>)</p> <p><i>Ievēro!</i> Jebkuram investīciju projektam, kam pieprasīts aizņēmums, ir jāatbilst pašvaldības attīstības plānošanas programmai (nosaukumam un /vai projekta aktivitātei).</p>

⁹ Likuma "Par pašvaldību budžetiem" 22.panta pirmā daļa <https://likumi.lv/ta/id/34703-par-pasvaldibu-budzetiem>

¹⁰ Likuma "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" 38.panta pirmās daļas 10.punkta f) apakšpunkts <https://likumi.lv/ta/id/357450-par-valsts-budzetu-2025-gadam-un-budzeta-ietvaru-2025-2026-un-2027-gadam>

Ieteikumi domes lēmuma par aizņēmuma ņemšanu izstrādei

Domes lēmuma ieteikuma paraugs

LĒMUMS

Par 2025.gada prioritārā investīciju projekta “XXXXX” īstenošanu.

Preambula

.....dome **NOLEMJ:**

1. 2025.gada prioritārā investīciju projekta “XXXXX” īstenošanai, **kas atbilst pašvaldības apstiprinātajai attīstības programmai “Programmas nosaukums” un nodrošina lietderīgu investīciju īstenošanu pašvaldības autonomās funkcijas** (*norāda konkrētu funkciju*) izpildei:

1.1. ņemt ilgtermiņa aizņēmumu ... EUR (.....euro) apmērā no Valsts kases ar tās noteikto procentu likmi uz .... gadiem ar atlikto pamatsummas maksājumu līdz.... (*gads, mēnesis*). Aizņēmumu atmaksu garantēt ar pašvaldības budžetu. Aizņēmumu izņemt 2025. un 2026.gadā.

1.2. paredzēt pašvaldības 2025.gada budžetā nepieciešamo līdzfinansējumu līdz ... EUR (.....euro) apmēram, veicot attiecīgus grozījumus 2025.gada pašvaldības budžetā*, un 2026.gada budžetā nepieciešamo līdzfinansējumu līdz ... EUR (.....euro) apmēram**.

*Ja 2025.gada finansējums ir paredzēts pašvaldības 2025.gada budžetā, tad domes lēmumā iekļauj 1.2.punkta sadaļu tikai par 2026.gadu.

**Ja prioritārā investīciju projekta īstenošana tiks pabeigta 2025.gadā, tad domes lēmumā neiekļauj informāciju par 2026.gadu.